

KLÍMABARÁT TELEPÜLÉSEK SZÖVETSÉGE
1531 Budapest Pf. 98.
www.klimabarathu.hu
szovetseg@klimabarathu.hu
+36-1-224-5921

MEGHÍVÓ

A Klímabarát Települések Szövetsége és
az Országos Meteorológiai Szolgálat
sok szeretettel meghívja Önt az

ÉGHAJLAT: ISMERJÜK MEG ÉS CSELEKEDJÜNK című szakmai konferenciára

Esemény dátuma: 2015. február 11. 10-15 óráig

Helyszín: Országos Meteorológiai Szolgálat (1024 Budapest, Kitaibel Pál u. 1.)

Szervező: Klímabarát Települések Szövetsége és Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ)

Célok: A rendezvényünk célja, hogy az Országos Meteorológiai Szolgálatnál végzett munka az önkormányzatok számára is ismertté és elérhetővé váljon. Az Országos Meteorológiai Szolgálat elméleti kutatásainak megismerésével és az eredményeik gyakorlatba történő felhasználási lehetőségeinek bemutatásával szeretnénk korrekt, megbízható információkat közvetíteni önkormányzatok felé. Reményeink szerint a meteorológiai szolgáltatások szerves részévé válhatnak az önkormányzatoknál folyó munkának, így kapcsolva össze a hétköznapi élet gyakorlatát a kutatások eredményeivel.

Kérem, részvételi szándékát az alábbi elérhetőségek egyikén (szovetseg@klimabarathu.hu, vagy +36 1 224 5921) **2015. január 30-ig jelezni szíveskedjen. Visszajelzését akadályoztatása esetén is várjuk.**

A találkozás reményében Üdvözlettel,

Dr. Radics Kornélia
elnök
Országos Meteorológiai Szolgálat

Kovács Lajos
elnök
Klímabarát Települések Szövetsége

TERVEZETT PROGRAM

10:00-10:15 **Köszöntő**

Kovács Lajos, elnök, Klímabarát Települések Szövetsége
Molnár László, osztályvezető, OMSZ, Szolgáltatási Osztály

10:15-10:30 **Az Országos Meteorológiai Szolgálat a szolgáltatások tükrében**

Fejes Edina, meteorológus, OMSZ, Szolgáltatási Osztály

Az Országos Meteorológiai Szolgálat legfőbb céljának tekinti, hogy a tevékenységi körébe tartozó feladatokat, Ügyfelei és Partnerei kiszolgálását megbízhatóan, a hazai, valamint a nemzetközi minőségi követelményeknek egyaránt megfelelő színvonalon végezze. Az OMSZ - amellyel, hogy ellátja az élet- és vagyonvédelemmel kapcsolatos állami feladatait, tájékoztatja a nagyközönséget is. Az időjárás-jelentések, előrejelzések, szakvélemények és az éghajlati információk számos szakterület, szakma nélkülözhetetlen munkaeszközévé váltak. Szolgáltatásaink széles spektrumával állunk ügyfeleink rendelkezésére.

10:30-10:55 **Éghajlatváltozás: amit már a bőrünkön is érzünk!**

dr. Lakatos Mónika, éghajlatkutató, OMSZ, Éghajlati Osztály

Az éghajlati változások legnyilvánvalóbb tünete a hőmérséklet emelkedése. Térségünkben a hőmérséklet jól követi a globálisan megfigyelt tendenciákat, ugyanakkor a Kárpát-medence az átlagosnál jobban melegedő régiók közé tartozik a méréseink szerint. Az OMSZ éghajlati adatbázisa alapján, jó minőségű adatokon folyamatosan nyomon követjük az éghajlati változásokat. Minden évszakban, de legnagyobb mértékben nyáron emelkedett a hőmérséklet, a legutóbbi harminc évben igen meredeken. A hóhullámok tartósabbak, gyakoribbak, és ezek nem ritkán aszályal párosulnak, olykor pedig heves csapadék események bizonyítják a szélsőséges időjárás gyakoribbá válását. A társadalmi-gazdasági folyamatokra is hatnak ezek a változások. Az éghajlatot, mint erőforrást is kezelhetjük, ha megismerjük a helyi adottságokat. Az éghajlati információk ismerete segíti a változásokra való felkészülést is. A helyi szintű alkalmazkodáshoz támpontot adhatnak azok a helyi szintű éghajlati információk, amik a jelenlegi éghajlatot és a megfigyelt változásokat jellemzik.

10:55-11:20 **Éghajlatváltozás: mire számíthatunk a jövőben globálisan, országosan és helyi szinten?**

Szépszó Gabriella, éghajlatkutató, OMSZ, Éghajlati Osztály

Az éghajlati rendszer a légkör, a felszíni és felszín alatti vizek, a hó- és jégtakaró, a szárazföldi felszín, valamint az élővilág kölcsönhatásban álló együttese. Működése rendkívül összetett, ezért folyamatainak tanulmányozása és megértése, jövőbeli viselkedésének megismerése számszerű modellek segítségével lehetséges. Az ENSZ Éghajlatváltozási Kormányközi Testülete (IPCC) 6-7 évente kiadott jelentéseiben összegyűjti és áttekinti a klímaváltozással kapcsolatos kutatási eredményeket,

többek között a 21. században várható változásokra vonatkozóan. Ezek globális klímamodellek eredményein alapulnak, melyek képesek leírni a teljes éghajlati rendszer viselkedését, s alkalmasak egy feltételezett hatás (pl. az emberi tevékenység) által kiváltott klímaváltozás nagyskálájú jellemzőinek vizsgálatára. Egy kisebb terület folyamatainak részletes leírására regionális éghajlati modelleket használunk, melyek hasonló alapokon nyugszanak, számításaikat azonban nem az egész Földre, hanem csak egy számunkra érdekes tartományon végzik. Az előadásban ismertetjük az éghajlati rendszer működésének tudományos alapjait és az éghajlatváltozás leírására szolgáló modellezés szakmai hátterét. Szót ejtünk arról, hogy a klímaváltozás vizsgálatában milyen szerepet tölt be az IPCC és jelentései. Áttekintjük az Országos Meteorológiai Szolgálatnál folytatott kutatásainkat a következő évtizedekben várható hazai változások becslésére, s bemutatjuk, hogyan hasznosul(hat)nak eredményeink az éghajlatváltozás hatásaira való felkészülésben.

11:20-11:35 **Szünet**

11:35-12:00 **Levegőkörnyezet a városban: a légszennyezettség mérése, a szennyezőanyagok kibocsátásának nyilvántartása, a légszennyezettség előrejelzése**

Labancz Krisztina, főosztályvezető, OMSZ, Éghajlati és Levegőkörnyezeti Főosztály

Az Országos Meteorológiai Szolgálat a hazai levegőminőség vizsgálatában jelentős részt vállal. Feladatai közé tartozik a levegő háttérszennyezettségének megfigyelése, a levegőminőségi mérések szakmai felügyelete, az üvegházhatású gázok nyilvántartása, légszennyező anyagok emissziós leltárának elkészítése és az adatok továbbítása a nemzetközi adatközpontok felé. A városok szempontjából fontos tevékenysége, hogy levegő-szennyezettségi előrejelzést készít Budapestre, figyelmeztető előrejelzést ad az ország egész területére, illetve tájékoztatást ad az időjárás alakulásáról, mely elengedhetetlen része a városi füstköd-riadó terveknek. Az előadásban bemutatjuk, hogy a telente kialakuló magas légszennyezettség korántsem csak a nagyvárosok problémája (erőművek szennyezése, lakosság egyedi fűtése által okozott szennyezés, falvak levegőminősége).

12:00-12:25 **UV sugárzás, UV Index és UV sugárzás előrejelzés az Országos Meteorológiai Szolgálatnál**

Tóth Zoltán, légkörfizikus, OMSZ, Légkörfizikai és Méréstechnikai Osztály

A Naptól érkező elektromágneses sugárzás biztosítja a légkör működéséhez, és a hétköznapi ember által is ismert légköri folyamatok, jelenségek számára az energiát. A légköri energetikában a látható és az infravörös tartomány játssza a döntő szerepet, az UV sugárzás mennyisége hozzájuk képest elhanyagolható. Ugyanakkor élettani hatása óriási jelentőségű. A mérési tapasztalat azt mutatja, hogy a légköri globális ózoncsökkenés hatására bekövetkező UV sugárzás növekedés az ózoncsökkenés megszűnése ellenére sem állt meg. Ezért továbbra is kiemelt jelentőségű az UV sugárzás nagy pontosságú monitorozása és a lakosság tájékoztatása az UV sugárzás várható alakulásáról a nyári időszakban.

Az előadásban röviden bemutatjuk az elektromágneses sugárzást, az UV sugárzást, ismertetjük, milyen körülményektől függ a lakosságot érő UV sugárzási dózis nagysága. Továbbá bemutatjuk az Országos Meteorológiai Szolgálat UV sugárzással kapcsolatos szolgáltatását, annak bővítési lehetőségeit, valamint hasznosíthatóságát az önkormányzatok számára.

12:25-12:50 Az OMSZ honlapja; MET-ÉSZ társadalmi észlelőrendszer bemutatása, valamint a Meteora mobil alkalmazás ismertetése

Tölgyesi László, főosztályvezető, OMSZ, Informatikai és Módszertani Főosztály

A meteorológiai észlelések rögzítésére, megjelenítésére jött létre a MET-ÉSZ rendszer. A meteorológiai észlelések beküldésére – egyszerű regisztrációt követően – az OMSZ honlapján elérhető Megfigyelések menü alatti MET-ÉSZ bevívó oldal szolgál, de használható a met-esz.met.hu cím is. A szakember által végzett vizuális észlelések bizonyos időjárási helyzetekben „megerősítik” a távérzékelési, illetve automata eszközök méréseit, de vannak olyan időszakok is, amikor a gépi mérések nem elegendőek, s nagy szükség van az észlelők által közölt – elsősorban a csapadék fajtájára, intenzitására, a légkör átlátszóságára, a felhőzet típusára vonatkozó – adatokra. További információk a MET-ÉSZ dokumentumokban (MET-ÉSZ felhasználói leírás, MET-ÉSZ jogi nyilatkozat, MET-ÉSZ észlelési útmutató) olvashatóak, illetve a MET-ÉSZ adminisztrátortól met-esz@met.hu email címen kaphatóak.

A Meteora alkalmazás egy mobileszközökön futtatható óra, ami egyben időjárási információt is szolgáltat. A program használja a mobileszköz helymeghatározó és internetes adatlekérési lehetőségeit. A cellainformációk alapján meghatározza a használó helyzetét, és az adatkapcsolaton keresztül automatikusan letölti az Országos Meteorológiai Szolgálat számítógépéről az aktuális helyi riasztásokat, előrejelzéseket.

12:50-13:15 Az éghajlati ismeretek és szolgáltatások haszna az adaptációban

Wantuchné dr. Dobi Ildikó, éghajlatkutató, OMSZ, Éghajlati Osztály

Három olyan "tankönyvi példát, "sikertörténetet" fogunk felidézni, amikor a természet (főleg a légkör) egyensúlya egyértelműen antropogén hatás következtében felborult. A helyi szervek ezt tömeges megbetegedések, egyéb katasztrófák formájában érzékelték. A tudomány meglegelte a probléma gyökerét és az illetékesek sikeresen kezelték a helyzetet. A "recept" globális, regionális és lokális szinten is azonos és elgondolkodtató. Mindegyik példa illusztrálja, hogy a légkörről alkotott ismeretek milyen fontosak és mekkora gazdasági jelentőséggel bírnak. Egyértelművé tesszik, hogy az adaptációban az éghajlati információk kulcs szerepet töltenek be, ezért grandiózus K+F és szolgáltatás fejlesztések zajlanak ezeken a területeken.

13:15-13:45 Kérdések, felvetések az előadókhöz; beszélgetés

13:45-15:00 Állófogadás